

Subject : Methodology of Social Research

Day : Saturday
Date : 02/04/2016

Time : 3.00 P.M. TO 6.00 P.M.
Max Marks : 80 Total Pages : 2

N.B:

- 1) All questions are **COMPULSORY**.
  - 2) Figures to the right indicate **FULL** marks.
-

Q.1 Discuss the Philosophical roots of Social Research with reference to Cartesian Philo-
phy. (16)

OR

Explain the Khun's structure of scientific revolution.

Q.2 Explain the nature of social reality and discuss the logic of inquiry in social
science research. (16)

OR

Write a detailed note on scientific method in social research.

Q.3 Explain the concept of quantitative methods and discuss its importance in
social science research. (16)

OR

Differentiate between questionnaire and interview schedule and discuss their
merits and demerits for data collection.

Q.4 Explain the importance of statistics in Social Science Research. (16)

OR

Write a short note on mean, median & mode to measure the central tendency.

Q.5 Write short notes on : (ANY TWO) of the following: (16)

- a) Hypothesis
- b) Reliability of data
- c) Quantitative Research
- d) Case Study Method

* * * * *

मराठी रूपांतर

सूचना:

- १) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहेत.
- २) उजवीकडील अंक गुणांचा निर्देश करतात.

प्र.१ कार्टीशियनच्या तत्वज्ञानाचा संदर्भ देऊन सामाजिक संशोधनातील मुळ तत्वज्ञानावर चर्चा करा. (१६)
किंवा

खुनच्या शास्त्रीय उत्क्रांतीच्या संरचनेचे स्पष्टीकरण द्या.

प्र.२ सामाजिक वास्तवाचे स्वरूप स्पष्ट करा आणि समाजविज्ञान संशोधनातील तार्कीकतेची चौकशी चर्चा करा. (१६)

किंवा

सामाजिक संशोधनातील शास्त्रीय पध्दतीवर सविस्तर टिपणी करा.

प्र.३ प्रमाणात्मक संशोधन पध्दती संकल्पना स्पष्ट करा आणि सामाजिक संशोधनातील त्याच्या महत्वावर चर्चा करा. (१६)

किंवा

प्रश्नावली व मुलाखत अनुसूचीमधील फरक स्पष्ट करा आणि तथ्य संकलनातील त्याचे फायदे व तोटे यावर चर्चा करा.

प्र.४ समाज विज्ञान संशोधनात संख्याशास्त्राचे महत्व स्पष्ट करा. (१६)
किंवा

मध्यवृत्ती प्रवृत्ती मोजण्याबाबत सरासरी, मध्यमा व माध्यम (मोड) यावर थोडक्यात टिपणी करा.

प्र.५ टिपा लिहा (कोणतेही दोन) (१६)

- अ) गृहितके
- ब) तथ्याची विध्वंसनीयता
- क) गुणात्मक संशोधन
- ड) व्यष्टी अध्ययन पध्दती

* * *